

SÁGAT SÁMINUORAS

NYHETER I KORTHET FRÅN SAMERNAS UNGDOMSORGANISATION SÁMINUORRA • JUNI 2010

Eallilan olbmot ja Sáminuorat

Dii geat leiddet Sáminuora jahkečoahkkimis Gávtsjávrries, dii gal beasaidet deaivvadit Ainain, Norain ja Majjoriin. Dii diehtibehtet maid ahte sii golmmas ledje min nu gohčoduvvon eallilan olbmot, elders. Muhto diehtibehtet go manin sii ledje doppe? Dat lea oainnat nu ahte mii Sáminuora stivra leat dán mannan jagi oahppan ahte mii fertet loktegoahtit sámiiid árbevirolaš máhtu. Jus eat ieža daga dan, de eat sáhte vuordit ahte oktage iežá dahká dan ge. Sivvan manin mii sámít leat nu guhká birgen dáppe davviguovlluin lea ahte min

máttut leat oahppan birget dáppe. Sin árbi lea čuvvon min, buolvvas bulvii, iige leat otne ge jávkan. Muhto dán ođđa áiggis lea eallilan olbmuid máhttu olu rašit go ovdal. Mii eat eale šat nu lahkalaša go láviimet, eat ge mii beasa gullat sin mitalusaid šat juohke beaivvi. Ovdal lávii maid lunddolaš ahte mángga buolvva olbmot barge ja orro ovttas. Sii doaimmahedje beaivválaš bargguid ovttas, juohkehaš iežas máhtu ja fámuidektui, nugo láttatjeakkis, gos juohke olbmot lea ávki. Boares olbmot ja mánát maid sáhttet veahkehit láttagiid čoaggit. Dákkár oktasaš báikkít gohčoduvvojít searvelatnjan.

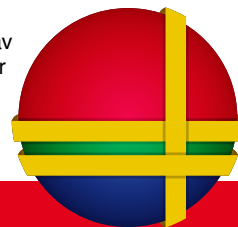
Mii Sáminuoras maid háliideimmet dán jagi ráhkadit searvelanja, lunddolaš deaivvanbáikki nuoraide ja boarrásiidda. Doppe

galge nuorat beassat ságastallat singuin, gullat sin vásáhusaid birra vai dušše guorahallat sogaid. Min mielas lea diehtelas ahte nuorat galget beassat oasi váldit eallilan olbmuid máhtus, ja dát galggalii maid leat vejolaš Sáminuora čoahkkimiin. Eai visot nuorain leat áhku, áddjá, vai ieža boarrásit olbmot iežas lahka. Min mielas lei maid dehálaš loktet eallilan olbmuid, ja sin máhtu, vai sii ieža ipmirdivčče man dehálaš dat lea. Dá jagi lei mis maid moraš ja danin lei dorvu ja jeddehus diehtit ahte doppe ledje olbmot geat ovdal leat vásihan eallima losses beivviid. Mii leat gitevaččat go Aina, Nora ja Majvor háliidedje boahtit min jahkečoahkkimii!

Dearvuodat Jodiheaddjis Helena Omma

Vi i Sáminuorra har under senaste året försökt hitta olika nya sätt att använda oss av och tillvarata samisk kunskap i vårt arbete. Kunskapsöverföring mellan generationer är en viktig samisk tradition som vi har använt oss av under årsmötet i Ammarnäs genom att anställa tre "elders". Aina Jonsson, Nora Wasara Hammare och Majvor Massa Eriksson deltog under helgen med sina kunskaper och erfarenheter.

GÁVTSJÁVRRIE-DEKLARATIONEN

Under vårt 47:e årsmöte, som i år hölls i Gávtsjávrrie skrevs en deklARATION för att uppmärksamma frågor som är viktiga för oss samiska ungdomar. Den innehåller även visioner för det kommande året för Sáminuorra's arbete.

Sáminuorra vill

- ▶ **bevara** Vindelfjällen orörda. Därför accepterar vi inga gruvprospekteringar där.
- ▶ **att** vi samer ska vara självbestämmande. Detta innebär bland annat att samer har rätt att förvalta sina egna områden.
- ▶ **berömma** de drivande samerna i Laponiaprocessen som är de som i nuläget nått längst med samisk självbestämmande
- ▶ **uppmärksamma** att minoritetsspråklagen har utvidgats. Men vi vill se att den genomförs enligt internationell lag såsom FN:s deklARATION för mänskliga rättigheter och FN:s urfolksdeklARATION, med ett samiskt självbestämmande.
- ▶ **uppmärksamma** att det under hösten har stiftats samiska ungdomsorganisationer på norsk och rysk sida av Sápmi. Sáminuorra vill ha så mycket samarbete som möjligt med Noereh!, Suoma Sámi Nuorat och Sami Nurash.
- ▶ **uppmärksamma** att samebyarna gör en stor miljöinsats genom att bevara sina traditionella näringar och samtidigt uppmana samebyarna att hitta sätt att arbeta miljövänligare
- ▶ **uppmana** även sameföreningar och andra organisationer att hitta sätt att arbeta miljövänligare
- ▶ **även** se över hur vår egna organisation kan hitta sätt att arbeta miljövänligare

Sáminuorra har visionen under 2010 att

- ▶ **bli** ännu bättre, större och starkare!
- ▶ **arbets aktivt** för att uppmuntra användningen av samiska och öka medvetenheten om samiskans värde bland annat genom språkprojektet Giella miella men också andra språkprojekt
- ▶ **arbets vidare** med en studieresa till Auschwitz under 2011
- ▶ **arbets** med Gávnnadeapmi 2011
- ▶ **göra** medlemmarna mer delaktiga bland annat genom att **arbets** för att medlemmar ska se möjligheterna de har att genomföra projekt och delta i annat arbete i Sáminuorra **bli bättre** på informera om styrelsens arbete och pågående projekt
- ▶ **stödja** det samiska konfirmationslägret som 2010 är i Nikkaluokta och anordnas tillsammans med Luleå Stift.
- ▶ **vara** aktiva representanter på olika möten och sammankomster som anordnas i Sápmi och andra delar av världen

- ▶ **sikta** mot att kunna skicka representanter till FN:s permanenta forum för urfolk 2011, och arbeta för att få finansiering till detta
- ▶ **anordna** Nuoraid Lávdí under Jokkmokks marknad.
- ▶ **skapa** fler tillfällen för samisk ungdom att träffas och umgås.
- ▶ **stödja** organisationen 350 i deras klimatarbete. 10 oktober ska också vi göra en aktion som gör världens ledare uppmärksamma på klimathotet.
- ▶ **vara ledande** i avkoloniseringsprocessen i Sápmi genom att fortsätta arbeta på vårt eget sätt.
- ▶ **delta** vid COP16 i Mexico
- ▶ **arbets** för att samiska ungdomar ska må bättre, bland annat genom att **starta** en kör som ska uppträda under Nuoraid Lávdí på Jokkmokks marknad 2011. Kören ska samlas för att träna under hösten 2010. Pengarna som samlas in ska gå till en minnesfond för samisk ungdom.
- ▶ **förmedla** vår syn på oss själva som samer till majoritetssamhället
- ▶ **samarbeta** med sameslöjdstiftelsen för att skapa fler slöjdläger för ungdomar

"SKAPA FLER TILLFÄLLEN
FÖR SAMISK UNGDOM
ATT TRÄFFAS OCH
UMGÅS"

SAMISKT OS 2010

Självklart var det inte bara möte, workshops och grymt bra konserter under helgen i Ammarnäs. Fysisk aktivitet och tävlingsmoment klämdes även in i programmet. Under fredagskvällen genomfördes ett antal olika tävlingar under namnet samiskt OS. Vi passade då på att fråga några av deltagarna lite olika saker.

Mattias Fjellström från Borkan debuterar som sumobrottare under helgen.

Det här verkar ju vara din starka sida. Hur känns det så här efter första matchen?
– Det känns kul. Men det var väldigt jobbigt och varmt.

Funderar du på att flytta till Japan för att göra karriär?
– Nej! Eller kanske när jag tänker efter...

Har du några bra tips?
– Lägg dig på motståndaren så fort som möjligt.

Du var ju en stjärna på armbrytning Katarina Daerga från Klimpfjäll

Tränar ni mycket hemma?
– Nej inte särskilt ofta. Men ibland tränar jag själv iallafall.

Vem har du ärvt din armstyrka av?
– Min pappa Sven-Bertil Daerga.

Kommer du att satsa på att bli nya Heidi Andersson?
– Nej. Eller bara om det bildas ett samiskt armbrytarlag.

Lea Simma, Idivuoma, du saft med i juryn för Sáminuorras modetävling Toppmodellen.

Vad vägde egentligen tyngst vid er bedömning?
– Det var förstås matchningen av kläderna. Sen var inlevelsen och kontakten med jury under catwalken även avgörande.

Om Tyra Banks hör av sig, vad krävs för att du ska flytta till USA och ta över hennes program?
– Helt sjukt mycket pengar och life supply av mjukglass.

Hur viktigt är det för dig att killen du är tillsammans med har smak?
– Haha. Inte så viktig. Inte min första prioritet i alla fall.

Pavva Pittja, Gällivare det går rykten om att du var grymt bra på att kasta lasso?

Hård träning eller talang, vad ligger bakom kvällens succé?

– Det var nog mest tur ikväll, men annars sitter det väl i blodet.

Vem är din lassokastningsförebild?
– Självklart pappa Kenneth Pittja.

Vilket typ av lasso kommer du att välja under kalvmärkningarna i sommar?
– Det bästa jag hittar hemma. Kanske något rosa, eller rött. Alla lasso är ju nästan likadana. Fast längden på lassot är ju viktig.

WHAT'S UP?
WHAT'S UP?
WHAT'S UP?
WHAT'S UP?

Vad händer i Sáminuorra?

När ni läser detta så har **30 samiska ungdomar** från Sáminuorra varit i **Bryssel på studiebesök** på europaparlamentet i början av juni. Målet med resan var att påverka svenska parlamentariker och berätta om hur vi unga samer i Sverige har det samt vill ha det i framtiden. Vi ville även uppmärksamma de som arbetar i Bryssel på att vi samer finns och är Europas enda urfolk.

Vi har även varit sju personer på Sámiid Riikasearvis landsmöte i Hemavan. Där höll vi workshopen **"Inte bara ung och dum"**.

Sáminuorra har som vanligt varit **medarrangörer** för det samiska **konfirmationslägret** som i år hölls i Nikkaluokta.

I slutet av juni träffas arbetsgruppen för **Sáminuorras nya kör** som initierades under årsmötet i Ammarnäs. Kören skall under hösten träna för att uppträda under Nuoraid Lávdí på Jokkmokksmarknad 2011. Pengarna som samlas in skall gå till en **minnesfond** för samisk ungdom. Kontakta oss om du vill vara med!

Vi har påbörjat ett arbete med samiska språkcentret i Östersund för att få igång ett **samisk nätverk för språkbad-arrangörer**. Planer finns även för att anordna ett nordsamisk språkbad, Giella miella, till Kautokeino under hösten. Men vi behöver medlemmar som är intresserad att jobba med detta. **Hör av er!**

Sáminuorras nya tjeiprojekt **"Niejda-Chicks In Sápmi"** drar igång i september. För mer information kolla bloggen: chicksinsapmi.wordpress.com

I september blir det även **kick-off** för nya styrelsen. Vi träffas över en helg och drar upp planer för framtiden.

Sáminuorras styrelse kommer under sommaren och hösten att delta på olika möten där viktiga beslut som påverkar oss samiska ungdomar tas. Dessutom finns Sáminuorra representerade i **Sámiid Riikasearvi (SSR)**, **Samiska Minnesfonden**, **Sametingets ungdomsråd** och **Sámiij Áhpaduogvdásj** (Samernas utbildningscentrum). Hör av er om ni vill komma i kontakt med våra representanter.

Foto: Anna-Maria Fjellström

Sáminuorras nya styrelse

Övre raden från vänster

Anne Marit Pentha Päiviö, Porjus, Saila Marie Persson, Valsjöbyn, Lars Miguel Utsi, Rävudden, Pavva Pittja, Nattavaara, Mattias Harr, Malå,

Per-Jonas Partapuoli, Årosjokk, Jennie Sofie Sparrock, Vallbo, Isak Utsi, Porjus, Jannie Staffansson, Idre. **Nedre raden** Cecilia Stenvall, Malå, Marja-Kari Omma, Tärnaby, Krasta Thomasson,

Jänsmässholmen, Lea Simma, Idivuoma, Elena Walkeapää, Jörn, Sara-Helen Persson, Ammarnäs, Ordförande Helena Omma (liggande), Porjus. Saknas på bilden gör Klemet Klemmetsson, från Åsele.

Niejda-Chicks In Sápmi

Vi söker mentorer till Niejda - Chicks in Sápmi, som är ett projekt för att stärka och stödja unga samiska tjejer genom mentorskap. Som mentor blir du en förebild för tjejer samt en vuxen medmänniska som lyssnar, uppmuntar och spelar en viktig roll i tjejernas liv. Du får en utbildning på Fryshuset i Stockholm, handledning samt delta på ett antal peppräffar i olika ämnen med andra mentorpar under året. **Vi söker kvinnor över 20 år som under ett år vill engagera sig som mentor för tjejer i åldern 12-20 år.**

Intresseanmälan skickas till saminuorra@same.net innan 25 juli. Skriv namn, ålder, var du bor och varför du vill bli mentor. Sedan hör vi av oss!

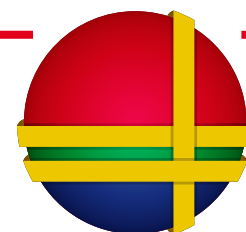
För mer information kontakta:

Ylva Maria Pavval tel: 072-21 30 300, ylvapavval@gmail.com
Anna-Maria Fjellström: 0980-82147, saminuorra@same.net
Eller kolla bloggen: chicksinsapmi.wordpress.com

Välkommen att kontakta oss

Ordförande Helena Omma
Tel. 00 47 954 10779
Mobil 070-286 38 91
helena.omma@same.net

Kontoret Anna-Maria Fjellström
Tel 0980-821 47
saminuorra@same.net

Kolla även vår nya hemsida för mer information!

www.saminuorra.org

sáminuorra